EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 10.7.2017.
COM(2017) 379 final

KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI

par turpmāko rīcību attiecībā uz 2015. finanšu gada budžeta izpildes apstiprināšanu (kopsavilkums)

ZIŅOJUMS PAR TURPMĀKO RĪCĪBU ATTIECĪBĀ UZ PIEPRASĪJUMIEM NO EIROPAS PARLAMENTA TĀ REZOLŪCIJĀS PAR BUDŽETA IZPILDES APSTIPRINĀŠANU UN NO PADOMES TĀS IETEIKUMĀ PAR 2015. FINANŠU GADA BUDŽETA IZPILDES APSTIPRINĀŠANU[1]

0. IEVADS

Eiropas Parlaments 2017. gada 27. aprīlī, pamatojoties uz Padomes ieteikumu, sniedza Komisijas budžeta izpildes apstiprinājumu par 2015. finanšu gadu. Budžeta izpildes apstiprināšana ir process, kura īstenošanas laikā Eiropas Parlaments un Padome rūpīgi pārbauda ES budžeta izpildi un prasa no Komisijas atbildību par tā finanšu pārvaldību. Eiropas Revīzijas palātas sagatavotais gada pārskats un īpašie ziņojumi ir būtisks devums — tādi ir arī Komisijas ziņojumi par ES kontiem un par ES budžeta pārvaldību un darbības rezultātiem.

Budžeta izpildes apstiprināšanas procedūru attiecībā uz 2015. finanšu gadu viscaur iezīmēja rezultatīva iestāžu viedokļu apmaiņa par to, kā uzlabot ES līdzekļu pārvaldību, lai nodrošinātu ieguvumu ES iedzīvotājiem. Noslēguma debašu laikā Eiropas Parlamentā 2017. gada aprīlī Eiropas Parlamenta un Padomes galvenie pārstāvji atbalstīja stingru uzsvaru uz rezultātiem, tādējādi apstiprinot, ka rezultātu sasniegšanai ar ES budžeta palīdzību ir tikpat būtiska nozīme kā formālu noteikumu ievērošanai. Šāda nostāja pilnībā atbilst Komisijas iniciatīvai "Uz rezultātiem orientēts ES budžets", kuras mērķis ir stiprināt sistemātisku orientēšanos uz darbības rādītājiem un rezultātiem, vienlaikus nodrošinot, ka iedzīvotājiem un ieinteresētajām personām ir vieglāk saprast ES budžeta mērķus un ietekmi. Arī Eiropas Revīzijas palāta apņēmās pastāvīgi pilnveidot savu gada pārskatu un lielākā mērā pievērsties ar darbības rādītājiem saistītajiem aspektiem.

Budžeta izpildes apstiprināšana ir ilgstošs process, kas sniedz iespēju mācīties no līdzšinējās prakses, lai uzlabotu ES līdzekļu izlietojumu nākotnē. Plenārsēdes debašu laikā *Joachim Zeller* — referents jautājumā par Komisijas budžeta izpildes apstiprināšanu — izteica vēlmi, lai tiktu īstenota atbilstīga turpmākā rīcība attiecībā uz budžeta izpildes apstiprināšanas rezolūciju. Lai nodrošinātu ātrāku atgriezenisko saiti attiecībā uz Eiropas Parlamenta un Padomes būtiskākajām prioritātēm, Komisija nolēma šajā gadā šo ziņojumu par turpmāko rīcību sagatavot jau jūlijā.

Šajā ziņojumā izklāstīta turpmākā rīcība attiecībā uz būtiskiem pieprasījumiem no Eiropas Parlamenta un Padomes budžeta izpildes apstiprināšanas procedūrā, un tas ir daļa no Integrētā ES budžeta finanšu pārskatu apkopojuma. Ziņojumā īpaša vērība pievērsta šādiem aspektiem: 1) ES finanšu nākotne, 2) budžeta un finanšu pārvaldība, 3) ES budžeta izpildes rezultātu nodrošināšana un 4) Āfrikas Miera nodrošināšanas fonds.

Sīki izstrādātas atbildes uz īpašiem Eiropas Parlamenta un Padomes pieprasījumiem par budžeta izpildes apstiprināšanu, tostarp pieprasījumiem saistībā ar Eiropas Revīzijas palātas īpašajiem ziņojumiem, uz kuriem attiecas arī 2015. gada budžeta izpildes apstiprināšanas procedūra, tiks publicētas vēlāk.

[1] Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 319. panta 3. punktu, Finanšu regulas 166. pantu, Devītā Eiropas Attīstības fonda (EAF) Finanšu regulas 119. panta 5. punktu un Desmitā EAF Finanšu regulas 144. pantu.

1. GALVENIE PIEPRASĪJUMI SAISTĪBĀ AR ES FINANŠU NĀKOTNI

Referents *Joachim Zeller* norādīja, ka ES budžetam 2015. gadā bija jāsniedz atbalsts ilgāka termiņa politiskajiem mērķiem, piemēram, Komisijas politiskajām prioritātēm un stratēģijai "Eiropa 2020", vienlaikus nodrošinot, ka tiek risinātas krīzes situācijas dažādās politikas jomās, tostarp migrācijas jomā. Šai sakarā viņš uzdeva jautājumu, kā panākt labāku līdzsvaru starp politiskajām prioritātēm un budžeta līdzekļiem nākotnē un kā nodrošināt parlamentāro uzraudzību pār visu finansējumu, kas saistīts ar ES stratēģijām.

Joachim Zeller arī pauda bažas par tādu finanšu mehānismu izmantošanu, kuri netiek finansēti tieši no ES budžeta vai kuri nav iekļauti Savienības bilancē, kā arī par iespējamajiem riskiem, kuri saistīti ar finanšu instrumentu intensīvāku izmantošanu.

Par šiem jautājumiem notika plašas apspriedes budžeta izpildes apstiprināšanas procedūras laikā, un tie tiks iekļauti vispārējā pārdomu procesā saistībā ar nākamās daudzgadu finanšu shēmas (DFS) izstrādi. Ar Komisijas Balto grāmatu par Eiropas nākotni, ko publicēja 2017. gada martā, aizsākās vispārējas debates par Eiropu 2025. gadā, tostarp par Eiropas finansiālo situāciju, kas plaši izklāstīta 2017. gada 28. jūnija diskusiju dokumentā par ES finanšu nākotni.

Politisko procesu papildinās pārskats par līdzekļu izlietojuma programmu efektivitāti un lietderīgumu, un ES pievienoto vērtību. Šie pasākumi nodrošinās atbalstu nākamās paaudzes fondu izveidei un ES budžeta modernizācijai.

Turklāt Komisija, īstenojot savu stratēģiju "Uz rezultātiem orientēts budžets", pastāvīgi uzlabo savus ziņojumus par darbības rādītājiem. 2018. gada budžeta projekts piedāvā programmu pārskatus, kuros norādīti programmu līdzšinējie rezultāti un sniegta informācija par to, kas no šīm programmām sagaidāms rezultātu, progresa un risināmo problēmu ziņā. Šie pasākumi atbalsta uz darbības rādītājiem balstīta budžeta izstrādes pieeju.

Šā ziņojuma 1.1. un 1.2. sadaļā sniegti plašāki komentāri par divām galvenajām Eiropas Parlamenta izvirzītajām problēmām.

1.1. JĀTIECAS RAST JAUNU LĪDZSVARU STARP POLITISKĀS DARBA KĀRTĪBAS NOTEIKŠANU, POLITIKAS PASĀKUMU ĪSTENOŠANU UN FINANŠU SHĒMĀM (9.–17. PUNKTS)

Eiropas Parlaments (EP) apstiprināja ieteikumus, kurus Eiropas Revīzijas palāta (ERP) sniedza savā 2016. gada 28. oktobra informatīvajā paziņojumā par vidusposma pārskatu, proti, "ir pienācis laiks Komisijai izskatīt citus variantus, piemēram,

– slīdošā budžeta plānošanu ar piecu gadu plānošanas termiņu, pārskatīšanas klauzulu(-as), pamatojoties uz mērķiem un politiku, un slīdošu novērtēšanas programmu;

– programmu un shēmu darbības laiku noteikt atkarībā no politikas virziena vajadzībām, nevis piesaistīt finanšu plānošanas perioda ilgumam; pieprasīt, lai dalībvalstis un Komisija iesniedz a) labi pamatotu pieprasījumu pēc Savienības finansējuma un b) sasniedzamo rezultātu aprakstu, pirms ir noteikts izdevumu apjoms."

Komisija patiešām izvērtēs piemērotāko **nākamās DFS ilgumu**, lai rastu pareizu līdzsvaru starp EP deputātu un Komisijas locekļu attiecīgo pilnvaru termiņu un nepieciešamību nodrošināt plānošanas ciklu stabilitāti un ieguldījumu paredzamību.

DFS ir apspriesta un pieņemta kā tiesību aktu par pašu resursiem kopums. Tā kā DFS nosaka saistību apropriāciju gada maksimālo apjomu atbilstīgi Savienības galvenajām darbības jomām, kā arī maksājumu apropriāciju gada maksimālo apjomu, tiesību akti par līdzekļu izlietojuma programmām tiek ierosināti tā, lai ņemtu vērā politiskos un ar budžetu saistītos lēmumus, kuri pieņemti saistībā ar DFS, un lai nodrošinātu atbilstību šiem lēmumiem. Tādēļ minētie tiesību akti lielākoties ietver **pārskatīšanas klauzulas**, kuras pielāgotas attiecīgajam DFS periodam.

EP arī lūdza ierosinājumus, kurus ERP sniedza savā informatīvajā paziņojumā par vidusposma pārskatu, un ieteikumus, kurus sniedza Augsta līmeņa grupa pašu resursu jautājumos, iekļaut nākamās **ekspertu sanāksmes jautājumā par budžetu, kas orientēts uz rezultātiem,** darba kārtībā. Komisija rosinās grupu diskutēt par EP izvirzītajiem jautājumiem. Saistībā ar elementiem, kuri tieši saistīti ar budžeta izpildes rezultātiem, jānorāda, ka vispārīgi apsvērumi attiecībā uz tādiem jautājumiem kā ziņošana par rezultātiem un informācijas par rezultātiem izmantošana ar budžeta ciklu saistītu lēmumu pieņemšanas procesā jau tiek skatīti un arī turpmāk tiks skatīti diskusijās ekspertu sanāksmju laikā. Komisija izvērtēs, kā Augsta līmeņa grupas pašu resursu jautājumos sniegtos ieteikumus integrēt ekspertu grupas darbā. Ekspertu sanāksmju laikā sniegtā informācija par gūto pieredzi tiks ņemta vērā, gatavojoties 2017. gada konferencei "Uz rezultātiem orientēts budžets".

EP arī aicina Komisiju ņemt vērā Parīzes nolīgumu, lai **ar klimatu saistīto izdevumu mērķi** ES budžetā palielinātu no 20 % līdz 30 %. Komisija ir izskaidrojusi savu nostāju par iespēju īstenot būtiskais izmaiņas pašreizējā DFS savās atbildēs saistībā ar ERP Īpašo ziņojumu Nr. 31/2016[2], kurā izvērtēts Komisijas panāktais progress virzībā uz mērķi nodrošināt, ka ar klimatu saistītie izdevumi veido 20 % no budžeta, tādējādi ES budžetu padarot par integrētas pieejas īstenošanas paraugu.

Komisija centīsies panākt, lai budžeta izdevumi tiktu vēl lielākā mērā pielāgoti ES politikas mērķiem, īstenojot spēkā esošos tiesību aktus. Īstenojot pašreizējās DFS vidusposma pārskatīšanu, Komisija jau veica pasākumus, lai uzlabotu budžeta spēju nodrošināt ES prioritāšu īstenošanu. Komisijas priekšlikumos par nākamajiem ES budžetiem (kā arī nākamo DFS) tiks pienācīgi ņemtas vērā Savienības politiskās prioritātes un starptautiskā līmenī uzņemtās saistības. DFS mērķis laikposmā pēc 2020. gada ir nodrošināt, ka saskaņots, efektīvs un lietderīgs ES programmu kopums nodrošina politisko prioritāšu īstenošanu.

1.2. TĀ DĒVĒTIE ĒNU BUDŽETI BŪTU JĀIEKĻAUJ SAVIENĪBAS BUDŽETĀ (24.–27. PUNKTS)

Komisija tiek aicināta ierosināt pasākumus, lai nodrošinātu, ka Savienības finansēšanas mehānismi ES budžeta izpildei ir labāk piemēroti pārredzamības un pārskatatbildības nodrošināšanai, iesniegt novērtējumu par Eiropas Stratēģisko

[2] Pieejams šeit: http://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR16_31/SR_CLIMATE_LV.pdf

investīciju fonda (ESIF) ietekmi uz citām programmām un finanšu instrumentiem, nodrošināt finanšu instrumentu atbilstību ES stratēģijai un sagatavot paziņojumu par "ēnu budžetiem".

Komisija norāda, ka daži no šiem mehānismiem tika izveidoti, lai risinātu eurozonas krīzi, un ka tie pēc būtības ir starpvaldību mehānismi. Tādēļ šie mehānismi nav iekļauti ES budžeta satvarā. Citi instrumenti, piemēram, ESIF un Eiropas Investīciju fonds, papildina tradicionālākus ES budžeta izpildes mehānismus, palielinot tā tvērumu un sviras efektu.

Tādējādi pašreizējā ES finanšu arhitektūra ir ļāvusi mobilizēt līdzekļus jaunām vajadzībām un nodrošināt, ka ar mazāku līdzekļu apjomu tiek paveikts vairāk. ES budžetā iekļauto instrumentu ietekme skaidrota ES gada pārskatā, kura revīziju veic ERP. Lai nodrošinātu pārredzamību un pārskatatbildību, ir sagatavoti īpašie ziņojumi par finanšu instrumentiem, trasta fondiem un Bēgļu atbalsta mehānismu Turcijā.

Attiecībā uz EP pieprasīto paziņojumu par šo jautājumu Komisija norāda, ka ar Balto grāmatu par Eiropas nākotni 2025. gadā aizsākās vispārējs debašu un pārdomu process, gatavojoties nākamās DFS izstrādei. Šai sakarā Komisija pavisam nesen ir pieņēmusi diskusiju dokumentu par ES finanšu nākotni. Jautājums par ES finanšu arhitektūru būs daļa no vispārēja pārdomu procesu, gatavojoties nākamās DFS izstrādei.

Attiecībā uz **finanšu instrumentu atbilstību ES stratēģijai** Komisija uzsver, ka finanšu instrumenti ir līdzeklis, kas ir ES politikas īstenotāju rīcībā. Tie neapdraud pieņemtos politikas virzienus, un tos nevajadzētu uzskatīt par kāda politikas virziena apdraudējumu. Finanšu instrumentu izmantošana turpmākajos gados būs atkarīga no ieceru vērienīguma attiecībā uz ES budžetu un politikas virzieniem, kā arī no tā, vai šie instrumenti būs piemēroti politikas virzienu īstenošanai.

Ierosinot pārskatīt **Finanšu regulu/kopoto regulu**[3], Komisija jau tiecas dažādus Savienības finansēšanas mehānismus, jo īpaši trasta fondus, stratēģisko investīciju fondus, garantiju fondus, citus mehānismus, finanšu instrumentus un makrofinansiālo palīdzību, apvienot vienotā tiesiskajā regulējumā — Finanšu regulā un jo īpaši tās X sadaļā. Turklāt pēc iespējas tiek pilnveidoti noteikumi par strukturālajiem un investīciju fondiem, kā arī par Komisijas pārvaldītajiem fondiem. Priekšlikums patlaban tiek izskatīts Eiropas Parlamentā un Padomē. Tāpēc Komisija atzinīgi vērtē ikvienu Parlamenta priekšlikumu, kura mērķis ir šo problēmu risināšanu padarīt vēl efektīvāku.

Attiecībā uz pieprasījumu vēlreiz izvērtēt **Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumenta (EISI) parāda instrumenta** *ex ante* novērtējumu, ņemot vērā ESIF izveidi, un iesniegt ESIF ietekmes novērtējumu Komisija uzskata, ka norises tirgū pēc finanšu instrumenta ieviešanas būtu jāizvērtē attiecīgā instrumenta vidusposma pārskatīšanas procesā.

Ņemot to iepriekš minēto, Komisija piekrīt izvērtēt EISI parāda instrumenta saskaņotību ar citām ES iniciatīvām, tostarp ar ESIF, EISI termiņa vidusposma pārskatīšanā, kura tiek veikta patlaban un kuru paredzēts pabeigt 2017. gada beigās; pēc pārskatīšanas pabeigšanas ārējie konsultanti sagatavos novērtējuma ziņojumu. Turklāt tiks publiskots EISI *ex ante* novērtējuma pielikums, kurā apskatītas

[3] COM(2016) 605 *final*, 14.9.2016.

ieguldījumu vajadzības pēc ESIF ieviešanas un pašu kapitāla potenciāls EISI aptvertajās nozarēs.

Izvērtējot ESIF, Komisija nepieciešamības gadījumā var sniegt arī novērtējumu par **ESIF ietekmi** uz citiem finanšu instrumentiem.

2. BUDŽETA UN FINANŠU PĀRVALDĪBA (40.–42. PUNKTS)

EP un Padome ir iesnieguši trīs galvenos pieprasījumus, kuri attiecas uz neizpildīto saistību uzraudzību, ik gadu atjauninātas ilgtermiņa naudas plūsmas prognozes ieviešanu un nepieciešamību izvērtēt iespēju ierobežojumus dažās dalībvalstīs un sniegt tām tehnisko palīdzību, lai paaugstinātu fondu apgūšanas līmeni, jo īpaši Eiropas strukturālo un investīciju fondu darbības jomā.

Attiecībā uz **neizpildītajām saistībām** — Komisija turpinās īstenot pasākumus attiecībā uz dalībvalstīm, lai mazinātu šādu saistību apjomu un plašāk izmantotu neto korekcijas kohēzijas jomā, vienlaikus ievērojot tiesisko regulējumu.

Attiecībā uz **atbalstu dalībvalstīm** Komisija norāda, ka tā jau ir izveidojusi Labākas īstenošanas darba grupu, lai uzlabotu Eiropas strukturālo un investīciju fondu izmantošanu vairākās dalībvalstīs, vienlaikus nodrošinot izdevumu pilnīgu likumību un pareizību atbilstīgi DFS satvaram un attiecīgajiem tiesību aktiem. Komisija ir iecerējusi nodrošināt, ka pilnībā tiek izmantoti darba grupas veiktā darba rezultāti, un liks uzsvaru uz proaktīvas un mērķtiecīgas pieejas īstenošanu dalībvalstīs, lai atbalstītu kohēzijas politikas finansējuma izmantošanu 2014.–2020. gadā.

Saistībā ar atjaunināto **ilgtermiņa naudas plūsmu** Komisija savā paziņojumā par vidusposma pārskatu/DFS pārskatīšanu ir sniegusi maksājumu prognozi, izvērtējot pašreizējo ierobežojumu ilgtspējību un iekļaujot tajā atcelto saistību aplēsi un neizpildīto saistību (RAL) novērtējumu līdz pašreizējās DFS darbības termiņa beigām.

Komisija pastāvīgi uzraudzīs īstenošanu un atbilstīgi atjauninās savu prognozi.

Turklāt 2017. gadā Komisija atjauninās maksājumu apropriāciju prognozi laikposmam pēc 2020. gada saskaņā ar 9. punktu Iestāžu nolīgumā par budžeta disciplīnu, sadarbību budžeta jautājumos un pareizu finanšu pārvaldību.

3. SAVIENĪBAS BUDŽETA IZPILDES REZULTĀTU NODROŠINĀŠANA (83., 85., 97., 99. UN 101. PUNKTS)

EP ir iesniedzis vairākus pieprasījumus attiecīgi par **Budžeta pārvaldības un izpildes gada ziņojumu** un par pamatprogrammu "Apvārsnis 2020".

Gadu gaitā Komisija ir ieviesusi darbības rādītāju paziņošanas mehānismus, kuri izstrādāti, lai sniegtu skaidrojumu par izdevumu programmu darbībām un lai uzskatāmi parādītu, kā tiek izmantoti ES fondi politikas mērķu sasniegšanai.

Visi pamata tiesību akti un īstenošanas akti par izdevumu programmām saskaņā ar DFS 2014.–2020. gadam ietver darbības rādītāju novērtējuma sistēmas, kurās noteikti mērķi un rādītāji progresa novērtēšanai, kā arī paredzēti uzraudzības, ziņošanas un novērtēšanas mehānismi. Darbības rādītāju novērtējuma sistēma tiek atjaunināta vienu reizi gadā darba dokumentā, kurš pievienots budžeta projektam, proti, programmas pārskatā. **Budžeta pārvaldības un izpildes gada ziņojumā apkopota informācija par ES budžeta izpildi un pārvaldību un sniegts holistisks**

redzējums par to, kā ES budžets tiek izmantots Savienības politikas prioritāšu atbalstam.

Kopš 2016. gada Komisijas Budžeta pārvaldības un izpildes gada ziņojumā apvienoti divi iepriekš sagatavoti ziņojumi: novērtējuma ziņojums, kuru sagatavoja saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 318. pantu, un kopsavilkuma ziņojums saskaņā ar Finanšu regulas 66. panta 9. punktu. Ziņojumu sagatavo, pamatojoties uz gada darbības ziņojumiem (GDZ), kurus izstrādā Komisijas departamenti, kā arī uz citiem detalizētas informācijas par izpildi avotiem, piemēram, programmu pārskatiem, kurus iesniedz kopā ar gada budžetu, ES budžeta programmu novērtējuma ziņojumiem un pārskata ziņojumu par Eiropas Savienības darbību. Apkopojot informāciju par ES budžeta izpildi un pārvaldību, Budžeta pārvaldības un izpildes gada ziņojums sniedz visaptverošu redzējumu par to, kā ES budžets atbalsta Savienības politikas prioritātes.

Budžeta pārvaldības un izpildes gada ziņojumā sasniegumi tiek aprakstīti atbilstīgi dažādiem programmu īstenošanas posmiem — no ievaddatiem, kuri nepieciešami programmas īstenošanas sākotnējā posmā, līdz īstenotu programmu rezultātiem. Komisija sniedz informāciju, kas ir pieejama Budžeta pārvaldības un izpildes gada ziņojuma izstrādes laikā. Tā ir pavisam ierasta prakse, ka programmas īstenošanas sākumposmā šī informācija attiecas uz sākotnējo ieguldījumu (finanšu piešķīrums) un, ja iespējams, uz rezultātiem. Šī informācija sniedz labu priekšstatu par ES budžeta izlietojumu un ES budžeta nozīmi politikas prioritāšu īstenošanā. Tuvojoties programmas īstenošanas noslēgumam, ir pieejama informācija par rezultātiem un ietekmi. Informācija par pašreizējās DFS programmu darbības rezultātiem tiks sniegta arī turpmāk — Budžeta pārvaldības un izpildes gada ziņojumu nākamajos izdevumos.

EP aicina Komisiju savlaicīgi publicēt Budžeta pārvaldības un izpildes gada ziņojumu. EP arī aicina Komisiju tās turpmākajos darbības rādītāju ziņojumos labāk novērtēt visu politikas virzienu ietekmi un rezultātus un skaidri un kopsavilkuma veidā parādīt Eiropas politikas virzienu devumu Savienības mērķu īstenošanā, kā arī izvērtēt to attiecīgo ieguldījumu stratēģijas "Eiropa 2020" mērķu īstenošanā.

Komisija 2016. gada Budžeta pārvaldības un izpildes gada ziņojumu pieņēma 2017. gada 13. jūnijā — pirms oficiāli noteiktā termiņa, kas saskaņā ar Finanšu regulas 66. panta 9. punktu ir 15. jūnijs. Taču Budžeta pārvaldības un izpildes gada ziņojuma publicēšana būtiski ātrāk nebūtu iespējama, ņemot vērā pašreizējos tiesību aktos noteiktos termiņus, kad dalībvalstīm attiecīgie dati jāiesniedz Komisijai. Šie dati ir būtiski ievaddati, lai par līdzekļiem, kuriem piemēro dalīto pārvaldību, atbildīgie ģenerāldirektorāti varētu sagatavot GDZ.

Sākot ar 2016. gadu un pamatojoties uz stratēģiskajiem plāniem, ko sagatavo katrs Komisijas departaments, GDZ tiks skaidrots, kā konkrētie mērķi palīdz īstenot politikas prioritātes, kā arī tiks skaidri noteikta saikne ar stratēģiju "Eiropa 2020".

Gan EP, gan arī Padomes ir izteikuši pieprasījumus saistībā ar pamatprogrammas **"Apvārsnis 2020"** ziņošanas un pārvaldības sistēmas darbības rezultātiem.

Saistībā ar ziņošanu par izpildi jānorāda, ka Komisija sniegs informāciju pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" starpposma novērtējuma ziņojumā un Budžeta pārvaldības un izpildes gada ziņojumā par panākto progresu pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" īstenošanā un programmas devumu stratēģijas "Eiropa 2020" īstenošanā, pamatojoties uz jaunāko pieejamo informāciju par izpildi. Komisija arī

izvērtēs to darba programmu darbības rādītājus, kuras tiks īstenotas saistībā ar darba programmām 2018.–2020. gadam.

Saistībā ar darbības rādītāju pārvaldības sistēmu jānorāda — **Komisija nodrošinās tādu terminu kā ieguldījums, ieguvumi, rezultāti un ietekme saskaņotu izmantošanu atbilstīgi labāka regulējuma pamatnostādnēm**. Komisija arī turpmāk veicinās minēto pamatnostādņu saskaņotu piemērošanu, uzlabojot informētību un nodrošinot atbilstīgu apmācību.

4. SASNIEGUMI PĀRVALDĪBAS JOMĀ UN KOMISIJAS IEKŠĒJĀS PĀRVALDĪBAS MEHĀNISMI (62., 70.–73. PUNKTS, 215.E PUNKTS, 306. PUNKTS)

EP un Padome atzinīgi vērtē to, ka ERP par ES pārskatiem sniegusi atzinumu bez iebildēm un ka ieņēmumu daļā nebija būtisku kļūdu. ERP arī atzina, ka saistības visos būtiskajos aspektos bija likumīgas un pareizas. Tomēr, lai gan EP un Padome norāda, ka kopējais lēstais kļūdu līmenis maksājumiem pēdējos gados ir uzlabojies, abas iestādes joprojām pauž neapmierinātību par to, ka maksājumu daļā bija daudz kļūdu.

EP uzsver, ka jāizmanto **visa pieejamā informācija, lai novērstu, konstatētu un labotu kļūdas**. EP aicina Komisiju pieņemt **ticamības deklarāciju**, pamatojoties uz ģenerāldirektorātu GDZ, sagatavot savu **statistisko aplēsi par kļūdu līmeni** un atsevišķi izvērtēt ES finansējuma apmēru, ko Komisija paredzējusi atgūt saistībā ar 2015. finanšu gadu, īstenojot **līdzekļu atgūšanas / finanšu korekciju procedūras**.

Padome aicina Komisiju un ERP sadarboties, lai saskaņotu savas pieejas, izvērtējot finanšu korekciju ietekmi uz aplēsto riskam pakļauto summu slēgšanas brīdī, un lai sniegtu salīdzināmus datus. Padome arī aicina Komisiju sniegt budžeta lēmējinstitūcijai **visaptverošu ziņojumu par jomām, kurās noteiktais aplēstais kļūdu līmenis pastāvīgi ir augsts, kā arī izklāstīt šādas situācijas galvenos iemeslus.**

Komisijas kā ES budžeta pārvaldītājas mērķis ir nodrošināt ES budžeta pareizu finanšu pārvaldību, īstenojot preventīvus un korektīvus kontroles pasākumus un ņemot vērā programmu daudzgadu raksturu. Komisija veic preventīvus pasākumus, piemēram, *ex ante* kontroli, maksājumu apturēšanu un pārtraukšanu, kā arī korektīvus pasākumus, piemēram, finanšu korekcijas un līdzekļu atgūšanu.

Komisija par šiem pasākumiem ziņo Budžeta pārvaldības un izpildes gada ziņojumā, pamatojoties uz Komisijas departamenta GDZ. Atbilstīgi Padomes pieprasījumam Komisija turpinās sadarboties ar ERP, lai vēl vairāk uzlabotu ziņojumu sniegšanu.

Ņemot vērā EP pieprasījumus, kas iesniegti iepriekšējās budžeta izpildes apstiprināšanas procedūrās, 2015. gada Budžeta pārvaldības un izpildes gada ziņojumā ieviesa jēdzienu "riskam pakļautā summa slēgšanas brīdī", lai noteiktu iespējamam riskam pakļauto izdevumu summu pēc tam, kad noslēdzies daudzgadu kontroles cikls un piemēroti korektīvie pasākumi. Riskam pakļauto summu slēgšanas brīdī nosaka, pamatojoties uz Komisijas precīzāko un piesardzīgi izdarīto aplēsi par riskam pakļauto summu budžetā un ņemot vērā korekcijas, kuras tiks veiktas. Ņem vērā arī attiecīgos dalībvalstu sniegtos datus.

Komisija arī turpmāk Budžeta pārvaldības un izpildes gada ziņojumā sniegs informāciju par kopējo riskam pakļauto summu. **Tiek lēsts, ka riskam pakļautā summa slēgšanas brīdī 2016. finanšu gadā ir 0,65–1,07 % no 2016. gada**

kopējiem izdevumiem. Tas parāda, ka Komisija daudzgadu perspektīvā efektīvi pārvalda riskus, kas saistīti ar izdevumu likumību un pareizību.

Pieņemot Budžeta pārvaldības un izpildes gada ziņojumu par ES budžetu, komisāru kolēģija uzņemas vispārēju politisko atbildību par ES budžeta pārvaldību. Komisija uzskata, ka tādējādi tiek nodrošināta tās dienestu darba pārskatatbildība.

Saistībā ar pieprasījumu par kļūdu līmeņa statistisko aplēsi Komisija uzskata, ka šādas pieejas īstenošana radītu papildu revīzijas līmeni, jo īpaši fondiem, kuriem piemēro dalīto pārvaldību kopā ar dalībvalstīm. Komisija turpinās sadarboties ar dalībvalstu revīzijas iestādēm un noteiks vienotu statistiski derīgu pieeju, lai noteiktu kļūdu līmeni un lai izmantotu šādu kļūdu līmeni pēc apstiprināšanas. Tādējādi Komisija īsteno tā dēvēto vienotas revīzijas principu, pievēršoties dalībvalstu revidentu revidēšanai un to veiktā revīzijas darba apstiprināšanai.

Komisija 2017. gada 28. februārī pieņēma ziņojumu par kļūdu būtiskākajiem iemesliem un veiktajiem pasākumiem[4]. Ziņojumā tika konstatēts, ka Komisija un ERP kopumā izdara vienādus secinājumus par kļūdu veidiem un pastāvīgi augstā kļūdu līmeņa būtiskākajiem iemesliem, proti, ka šie iemesli ir pārvaldības un kontroles sistēmu nepilnības, kuru ietekmi reizēm pastiprina sarežģītais tiesiskais regulējums. Tādēļ Komisija turpina īstenot savu noteikumu vienkāršošanas programmu, piemēram, iesniedzot priekšlikumu pārskatīt Finanšu regulu/kopoto regulu.

EP arī aicina Komisiju finanšu pārskatam pievienot arī **gada pārskatu par pārvaldību un paziņojumu par vidējā termiņa un ilgtermiņa** fiskālo ilgtspējību.

Komisija regulāri atjauninās savu pārvaldības sistēmu un publicēs informāciju par to. Informācija par riskam pakļauto summu slēgšanas brīdī sniegta Budžeta pārvaldības un izpildes gada ziņojumā.

Saistībā ar paziņojumu par vidējā termiņa un ilgtermiņa fiskālo ilgtspējību jānorāda, ka, ņemot atšķirības parāda posteņos (t. i. spēja izpildīt finansiālās saistības vai veikt refinansēšanu, vai palielināt parādu) un ieņēmumu posteņos (t. i. spēja veikt izmaiņas esošajā nodokļu līmenī vai ieviest jaunus ieņēmumu avotus), Savienības budžets nav salīdzināms ar dalībvalstu budžetiem. ES kontekstā DFS ir instruments, lai nodrošinātu stabilitāti vidējā termiņā līdz ilgtermiņā un nākotnes maksājumu prasību paredzamību, kā arī budžeta prioritātes. Komisija ziņos par šiem aspektiem vēlāk šā gada laikā, jo budžeta cikls nepieļauj šādas informācijas publicēšanu kopā ar gada pārskatu.

Saistībā ar EP un Padomes izteikto aicinājumu rīkoties proaktīvi, lai īstenotu tā dēvēto **vienotas revīzijas pieeju**, Komisija apstiprina, ka šī pieeja jau tiek piemērota vairāklīmeņu kontroles sistēmās politikas jomās, kuras īsteno sadarbībā ar dalībvalstīm un starptautiskajām organizācijām.

Attiecībā uz pieprasījumu veikt tā dēvēto **retrospektīvi finansēto projektu** analīzi, kurā būtu jāiekļauj *ex ante* novērtējumi, lai pārbaudītu, vai aizstājēji projekti atbilst plānotajiem mērķiem, Komisija norāda, ka aizstāšana ar šādiem projektiem ir iespējama saskaņā ar spēkā esošajiem tiesību aktiem. Īstenojot dalīto pārvaldību,

[4] COM(2017) 124.

atbildību uzņemas tikai dalībvalsts, un tai ir jāievēro attiecīgās programmas atbildības nosacījumi, — šādu kārtību savās pamatnostādnēs ir paredzējusi Komisija. Tiesību akti ļauj piemērot šādu pieeju. Veikt šādu projektu, kuri īstenoti saskaņā ar dalītas pārvaldības principiem, *ex ante* novērtējumus nav Komisijas uzdevums. Taču Komisija regulāri veic revīzijas, lai pārbaudītu, vai dalībvalstis izpilda savus pienākumus.

5. ĀFRIKAS MIERA NODROŠINĀŠANAS FONDA PĀRVALDĪBA (92.–93. PUNKTS)

Saistībā ar EP rezolūciju par Eiropas Attīstības fondu EP Komisijai ir iesniedzis divus būtiskus pieprasījumus par **Āfrikas Miera nodrošināšanas fonda** pārvaldību, kas attiecas uz pārvaldību un korektīvo pasākumu paziņošanu fonda pārvaldībā.

Saistībā ar pārvaldību jānorāda, ka Komisija un Eiropas Ārējās darbības dienests (EĀDD) 2017. gada janvārī parakstīja jaunu starpdienestu vienošanos, kurā noteikts skaidrs uzdevumu dalījums Starptautiskās sadarbības un attīstības ĢD un EĀDD (galvenā mītne un delegācija) starpā, pārvaldot Āfrikas Miera nodrošināšanas fondu.

Saistībā ar korektīvajiem pasākumiem Starptautiskās sadarbības un attīstības ĢD ģenerāldirektors sniedza prezentāciju Budžeta kontroles komitejas un Attīstības komitejas kopējā sanāksmē 2017. gada 31. janvārī. Ar komiteju priekšsēdētājiem tika panākta vienošanās, ka drīzumā tiks sniegta prezentācija par turpmākajiem pasākumiem.

Turklāt Starptautiskās sadarbības un attīstības ĢD 2016. gadā pieņēma un sāka īstenot jaunu rīcības plānu ar mērķi novērst atlikušās nepilnības kontroles sistēmā, pamatojoties uz atrunām tā 2015. gada darbības ziņojumā par augsta riska izdevumu jomām, kuras noteiktas, veicot kļūdu līmeņa analīzi. Īpaša vērība pievērsta darījumu ar starptautiskajām organizācijām uzraudzībai, jo šādi darījumi ir viena no divām konkrētām jomām, kuras saistītas ar augstāku kļūdu risku. Trešā atruna attiecībā uz Āfrikas Miera nodrošināšanas fondu tika izvirzīta atsevišķi un attiecas uz virkni mērķtiecīgu pasākumu, kuri tiek īstenoti.

* * *